मହାବୀର ପ୍ରସାଦ ରୁଙ୍ଗଟା

1961
ଜାନୁଆରୀ 31

ବନାମ

ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ

(ଜେ. ଏଲ. କପୁର, ଏମ. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଚୁକ୍ତି - ବାଣିଜ୍ୟିକ କାରବାର - ଭଙ୍ଗ - ସମୟ, ଯଦି ଚୁକ୍ତିର ମର୍ମ - ପୀଡ଼ିତ ପକ୍ଷ, ଯଦି ଚୁକ୍ତିକୁ ନାକଚ କରିପାରିବେ - ସୁଧ - ହାର – ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ - ସିଦ୍ଧାନ୍ତ - ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ, 1872 (1872ର IX), ଧାରା 55 ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ କୋଇଲା ଖଣିରୁ ରେଳ ଷ୍ଟେସନକୁ କୋଇଲା ପରିବହନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ରାସ୍ତା ମରାମତି କରିବାକୁ ଏବଂ ପେଟ୍ରୋଲର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର 10 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ପଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ କୋଇଲା ପାଇଁ ଦେୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ କ୍ଷତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତା କାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଥର କରିଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ପେଟ୍ରୋଲର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରିବା, ରାସ୍ତାଟିର ମରାମତି ନକରିବା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବକେୟା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତିନାମା ପୂରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଯାଇଛି । ପରିବହନ ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ପରିମାଣ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଜ୍ଞାନରେ ଏକ ସତ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ କେବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର 10 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା, ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କୁହାଯାଇ ନଥିଲା ଯେ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନା ଦେୟ ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା । ଅପିଲକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ସମୟ ଚୁକ୍ତିର ମର୍ମ ନୁହେଁ ଏବଂ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଲ୍ ଗୁଡିକର ଦେୟ ଠିକ୍ ସମୟରେ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଏବଂ ସୁଧ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ମଧ୍ୟ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲା ।

ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା, ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ କାରବାରରେ ସମୟ ସାଧାରଣତଃ ଚୁକ୍ତିର ମର୍ମ ଅଟେ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିରେ ଏପରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଚୁକ୍ତିର ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସର୍ତ୍ତ ଭଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 55 ପୀଡ଼ିତ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସେ ଚୁକ୍ତିକୁ ନାକଚ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ବିଲ୍ ପଇଠକୁ ଅଟକାଇ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତିର ଖଣ୍ଡ (5) ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆହୁରି, ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଅବଧି ପାଇଁ ସୁଧ ଏକ ମକଦ୍ଦମାନାମା କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ଏକ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ସୁଧ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ଯେଉଁଠାରେ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ସର୍ତ୍ତଗୁଡିକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇନଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରେ ନ୍ୟାୟଳୟ ସମାନତା ସୁଧ ମଞ୍ଜୁର କରେ, ସୁଧ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବିଚାରାଧୀନ ସୁଧ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିବେଚନାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବାରୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟର ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହା ଅତ୍ୟଧିକ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ବେଙ୍ଗଲ ନାଗପୁର ରେଳ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍‌ବନାମ ରୁଟ୍ଟାନଜୀ ରାମଜୀ, (1937) ଏଲ. ଆର. 65 ଆଇ.ଏ. 66, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : 1957 ର ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 54 ଏବଂ 55 ।

1952 ର ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 104 ଏବଂ 116 ରେ ରେୱାର ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ, 1953 ମାର୍ଚ୍ଚ 11ର ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଡିକ୍ରୀରୁ ଅପିଲ ।

ଅପିଲାକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବି. ସି. ମିଶ୍ର ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ତାରାଚାନ୍ଦ ବ୍ରିଜମୋହନ ଲାଲ ।

1961. ଜାନୁଆରୀ 31 ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା - ମହାବୀର ପ୍ରସାଦ ରୁଙ୍ଗଟା, ଏହି ଦୁଇଟି ଅପିଲରେ ଅପିଲକାରୀ, ତାଙ୍କ ନିଜ ମକଦ୍ଦମାରେ ବାଦୀ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ହୋଇଥିବା ପ୍ରତି-ମକଦ୍ଦମାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିଲେ । ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଚାରିଟି ଅପିଲରେ ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ସାଧାରଣ ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିନ୍ଧ୍ୟ

ପ୍ରଦେଶର ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ଏହି ଦୁଇଟି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦୁଇଟି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ସେ ସେହି ତରଫରୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଲେ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଆମେ କେବଳ ମହାବୀର ପ୍ରସାଦ ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ଅପିଲ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଉଛୁ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା : ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ବୁଧରରେ ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କର ଏକ କୋଇଲା କାରଖାନା ରହିଛି । 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 30 ତାରିଖରେ ରୁଙ୍ଗଟା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାଜିନାମା ନିଷ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା । ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ 1950 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 11 ରୁ 1952 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅବଧି ପାଇଁ କୋଇଲା ଖଣିରୁ ରେଳ ଷ୍ଟେସନକୁ ଟନ ପିଛା 2-8-0 ଟଙ୍କା ହାରରେ କୋଇଲା ପରିବହନ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ରାଜିନାମା ହେଉଛି ପ୍ରଦର୍ଶିତ 1. ରୁଙ୍ଗଟାର ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରି 1951 ମସିହା ଜୁଲାଇ 29 ରୁ ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ରୁଙ୍ଗଟା ରାଜିନାମା ଭଙ୍ଗ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ 1951 ମସିହା ଜୁଲାଇ 30 ରୁ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦିନର ପାର୍ଥକ୍ୟର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ । ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ବାହକମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଟନ ପିଛା 3ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ସେ ଯୋଗାଣରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସଂଘଟକଙ୍କୁ କ୍ଷତି ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ଶୁଳ୍କର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡିଥିଲା । ତେଣୁ ସେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦ 60,000 ଟଙ୍କା ସମେତ ସାଧାରଣ କ୍ଷତି ବାବଦକୁ 20,000 ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ, ଋଣ ଏବଂ ସୁଖ୍ୟାତି ଓ ସମ୍ମାନ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଦାବି କରିଥିଲେ । ସେ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯାଇଥିବା କୋଇଲା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ୧୫,୦୮୭-୫-୦ ଟଙ୍କା ବକେୟା ଥିଲା, ଏବଂ ସେହି ରାଶି ପାଇଁ ଋଣ ଦେବା ପରେ ସେ ୪୪,୯୧୨-୧୧-୦ ଟଙ୍କା ଦାବି କଲେ ।

ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାରେ 49,544-12-0 ଟଙ୍କାର ଡିକ୍ରି ମାଗିଥିଲେ । ଏଥିରେ ବିଲ୍ ବକେୟା କାରଣରୁ 26,139-11-0 ଟଙ୍କା ସାମିଲ ଥିଲା ଏବଂ ସୁଧ ଭାବରେ 905-1-0 ଟଙ୍କା ରାଶି ଥିଲା । ଚୁକ୍ତିନାମାର ଅବଧି ଶେଷ ନହୋଇଥିବା ସମୟର ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷତି ଏବଂ ଲାଭ ପାଇଁ ପ୍ରତି ମାସରେ 1,500 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ ଅବଶିଷ୍ଟ (22,500 ଟଙ୍କା) ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ।

୨୬,୧୩୯-୧୧-୦ ଟଙ୍କାରେ ବିବରଣୀ ଦେଇ, ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ୧୯୫୧ ଜୁଲାଇ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୧୫,୮୪୪ ଟନ୍ ୨ କୋଓ୍ବାଟ କୋଇଲା ପରିବହନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ୱାଗନରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇ ପଠାଯାଇଥିଲା । ସେ ରେଳ ୟାର୍ଡକୁ ପରିବହନ କରିଥିବା କିନ୍ତୁ ୱାଗନରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ନଥିବା 3,000 ଟନ୍ କୋଇଲା ପାଇଁ 7,500 ଟଙ୍କା ଦାବି କରିଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ପରିମାଣକୁ ସଜାଡ଼ିବା ଏବଂ 21,861-7-6 ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଋଣ ଅନୁମତି ଦେବା ପରେ, ସେ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ 26,139-11-0 ଟଙ୍କା ଦାବି କଲେ । ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ରୁଙ୍ଗଟା ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ଥିଲେ, ବିଶେଷ କରି ଖଣ୍ଡ (4), (5) ଏବଂ (8) ରେ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତି ନାକଚ କରିବା ବାଧ କରିଥିଲା ।ଏହି ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇପାରେ :

" (4) ପେଟ୍ରୋଲ : ଏହା ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ନିଜେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ପେଟ୍ରୋଲ ପାଇବାରେ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ; ଏପରି ପେଟ୍ରୋଲ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ବହନ କରିବେ । ଯଦି ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ତାଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରୟାସ ସତ୍ତ୍ୱେ ପେଟ୍ରୋଲର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ତେବେ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 କୋଇଲା ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି କ୍ଷତି ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବେ ନାହିଁ ।

(5) ବିଲ୍ ପଇଠ :- ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର 10 ତାରିଖରେ ପ୍ରକୃତ କୋଇଲା ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ; ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2, ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ର ବିଲ୍ ପଇଠ କରିବ ।

(8) ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାସ୍ତା ମରାମତି କରାଯିବ । ବିଚାରକାଳୀନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମା ଏକତ୍ର କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ପ୍ରମାଣକୁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅଲଗା ଏବଂ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ଏକତ୍ର ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାରକାଳୀନ ବିଚାରପତି ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯେ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ 12,900 ଟଙ୍କାରେ ଡିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ, ବିଚାରକାଳୀନ ବିଚାରପତି କହିଥିଲେ ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ୨୬,୬୯୫-୬-୬ ଟଙ୍କା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ଦୁଇଟି ରାଶି ପରସ୍ପର ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥିର କରିବା ପରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ୧୩,୭୯୫-୬-୬ ଟଙ୍କାର ଏକ ଡିକ୍ରି ପାସ୍ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଦାବିକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ।

1961
ମହାବୀର ପ୍ରସାଦ ରୁଙ୍ଗଟା
ବନାମ
ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ପକ୍ଷମାନେ ଏହି ଆଦେଶକୁ ନେଇ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ ଏବଂ ଚାରୋଟି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତ, ବିଚାରକାଳୀନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଓଲଟା କରିଦେଇଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ ରୁଙ୍ଗଟା ଦୋଷୀ, କାରଣ ସେ ଚୁକ୍ତିର ଖଣ୍ଡ (5) ଅନୁଯାୟୀ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ରାସ୍ତା ମରାମତି କରିନଥିଲେ । ସେ ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଖାରଜ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଏବଂ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣକୁ 918-6-0 ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ କରି ଦୁଇଗୁଣ ଶୁଳ୍କ ଦେବାକୁ ଥିଲା, ଏବଂ 1951 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 1 ରୁ ଆଦାୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ 6 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧରେ 25,113-4-0 ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଏକ ଡିକ୍ରି ପାସ କଲେ ।

ଏହି ଦୁଇଟି ଅପିଲରେ, ରୁଙ୍ଗଟା (a) ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି କ୍ଷତି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ କରିବାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି; (b) ରେଳ ୟାର୍ଡକୁ ପରିବହନ କରାଯାଇଥିବା କିନ୍ତୁ ୱାଗନରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିବା 3,000 ଟନ୍ କୋଇଲା ପାଇଁ 7,500 ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା; ଏବଂ (c) ସୁଧ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ, ସୁଧ ହାର ।

ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ କିଏ ଦାୟୀ ଥିଲେ? ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଯେ 1951 ଜୁଲାଇ ଶେଷ ବେଳକୁ କାମ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପକ୍ଷ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରତିବାଦ ପତ୍ର ଲେଖିଥିଲେ; ରୁଙ୍ଗଟା ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମନ୍ଥର କରିଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ କ୍ଷତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି, ଏବଂ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ପେଟ୍ରୋଲର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଭାବ, ରାସ୍ତା ମରାମତି କରିବାରେ ବିଫଳତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଅଟକାଇବା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ପୂରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ କରିଦେଇଛି । ବିଚାରକାଳୀନ ବିଚାରପତି ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆନୀତ ମାମଲାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଜାଣିଶୁଣି କାମ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତ କହିଛନ୍ତି ଯେ ରୁଙ୍ଗଟା ଅଯୌକ୍ତିକ ଭାବରେ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ କରି, ବଡ଼ ଦେୟକୁ ଅଟକାଇ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ରାସ୍ତାଟିର ମରାମତି ଖରାପ ଅବସ୍ଥାରେ ଛାଡ଼ିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ କରିଥିଲେ । ପେଟ୍ରୋଲ ଯୋଗାଣକୁ ନେଇ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ବିବାଦକୁ ସେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇନଥିଲେ, ଯେଉଁ ବିବାଦ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଉ ବିତର୍କୀୟ ହୋଇନଥିଲା ।

1961
ମହାବୀର ପ୍ରସାଦ ରୁଙ୍ଗଟା
ବନାମ
ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କୁ ଦାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି କାରଣ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣଟି ଥିଲା ଦେୟ ଅଟକାଇବା । ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ସମୟ ଚୁକ୍ତିର ମର୍ମ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କୁ ବିଲ୍ ପଇଠ ଠିକ୍ ସମୟରେ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ପ୍ରମାଣରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଟ୍ରକ ଗୁଡ଼ିକୁ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଉଥିଲା, ସେତେବେଳେ କୋଇଲା ଓଜନ ହୋଇନଥିଲା । ଏହାକୁ ସେହି ସେତୁରେ ଓଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ୱାଗନଗୁଡ଼ିକୁ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ବିବରଣୀ ରେଳ କମ୍ପାନୀ ପାଖରେ କିମ୍ବା ଷ୍ଟେସନରେ ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା । ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ତାଙ୍କ ବିଲ୍ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଉତ୍ସରୁ ସୂଚନା ହାସଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେତେ କୋଇଲା ପରିବହନ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସତ୍ୟ ଥିଲା, ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନକରି ଯେ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ଦେୟର ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଉପରୋକ୍ତ ଧାରା କେବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର 10 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ବିଲ୍ ପୈଠ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତ ଉଭୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମତ ରଖିଥିଲେ, ଏବଂ ଆମ ମତରେ, ଏହା ଠିକ୍ । ଯଦିଓ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ପଇଠ କରିବାର ଏକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ତଥାପି ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ରୁଙ୍ଗଟା ବିଲ୍ ଅଧୀନରେ ବାକି ଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ, ବରଂ ସମୟ ସମୟରେ କେବଳ ଛୋଟ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ, ଏହିପରି ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ଜିଦ୍ ନକରି, ଖଣ୍ଡ (5) ଅନୁଯାୟୀ ଏକକାଳୀନ ଦେୟ ଛାଡ କରିଦେଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାଡ଼ର କୌଣସି ମାମଲା ଆବେଦନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଏବଂ ପ୍ରମାଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଦେୟ ଅଟକାଇ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, 10 ପ୍ରତିଶତ ବିଲ୍ ଅଟକାଇ ରଖାଯିବାର ଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏକ 2, 000 ଟଙ୍କାର ସୁରକ୍ଷା ଜମା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣ ମେ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଅଟକାଇ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ଶେଷରେ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ; ଏପ୍ରିଲ ଏବଂ ମେ ମାସ ପାଇଁ ବିଲ୍ ଯଥାକ୍ରମେ 1951 ମସିହା ଜୁଲାଇ 16ରେ ଏବଂ ଜୁନ୍ ଏବଂ ଜୁଲାଇ ପାଇଁ ବିଲ୍ ଯଥାକ୍ରମେ ଅଗଷ୍ଟ 6

ଏବଂ 12 ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ରୁଙ୍ଗତାଙ୍କର ଋଣ ନିମ୍ନମତେ ରହିଥିଲା :

16ଜୁଲାଇ, 1951	ପାଖାପାଖି	7, 835 ଟଙ୍କା
27ଜୁଲାଇ, 1951	"	6, 790 ଟଙ୍କା
6 ଅଗଷ୍ଟ, 1951	"	11, 170 ଟଙ୍କା
12 ଅଗଷ୍ଟ, 1951	"	15, 590 ଟଙ୍କା

"ଏହି ଅର୍ଥରାଶି ଏକ 2, 038 ଟଙ୍କାର ସୁରକ୍ଷା ଜମା ରାଶି ସମେତ ଥିଲା । ଉକ୍ତ ଧାରାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ରୁଙ୍ଗଟା କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ବିନା ବହୁତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଅଟକାଇ ରଖିଥିଲେ । ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ, ଯଦି ସେ ତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆଦୌ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାର ଥିଲା । ଏହା ଆଶା କରାଯାଇନଥିଲା ଯେ ସେ ବିନା ଦେୟରେ କୋଇଲା ଖଣିରୁ ହଜାର ହଜାର ଟନ୍ କୋଇଲା ବହନ କରିବେ । ଆମ ମତରେ, ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ କହିଥାଏ, ଏବଂ ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବାଧା ଦେବା ପାଇଁ ରୁଙ୍ଗଟା ପ୍ରକୃତରେ ଦାୟୀ ଥିଲେ । ରୁଙ୍ଗଟା କାହିଁକି ଏପରି କଲେ ତାହା ମାମଲାର ନଥିରୁ ବହୁତ ସ୍ପଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଯଦିଓ ମାସକୁ ମାସ ପରିବହନ କରାଯାଉଥିବା କୋଇଲା ପରିମାଣ ହ୍ରାସ ପାଉଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଏକ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା । ପରିବହନ ପାଇଁ ଲଦାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ସାରାଂଶ ଏହି ଅଭିଯୋଗକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ନାହିଁ । ଏହି ସାରାଂଶଟି ୱାଗନ୍ ରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା ପରିମାଣର ଅଟେ । ଗୋଟିଏ ମାସ (ଏପ୍ରିଲ) ବ୍ୟତୀତ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ସ୍ଥିର ରହିଛି । ଅବଶ୍ୟ, ମାସକୁ ମାସ ୱାଗନରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ପରିମାଣରେ ଭିନ୍ନତା ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ କିଛି କୋଇଲା ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଜମା ହୋଇ ରହିଥିଲା ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇନଥିଲା । ପରିମାଣରେ ଭିନ୍ନତା ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ କାରଣରୁ ହୋଇଥାଇପାରେ, ଯେତିକି କୋଇଲା ଖଣି ଏବଂ ଏହାର ଉତ୍ପାଦନ କାରଣରୁ ହୋଇଥାଇପାରେ । ଆମ ବିଚାରରେ, ୱାଗନରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ପରିମାଣକୁ

ଦର୍ଶାଉଥିବା ସାରାଂଶରୁ କୌଣସି ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ମେ ମାସ ପରେ କାମକୁ ମନ୍ଥର କରିଦେଇଥିଲେ । ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ କେତେକ ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ସମୟକୁ ଚୁକ୍ତିର ମର୍ମ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ମାମଲା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ସହ ଜଡ଼ିତ, ଯେଉଁଠି ଏକ ଭିନ୍ନ ନିୟମ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । ବାଣିଜ୍ୟିକ କାରବାରରେ, ସମୟ ସାଧାରଣତଃ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଏବଂ ଯେଉଁ ରାଜିନାମା ସହିତ ଆମେ ଜଡ଼ିତ, ସେଥିରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ବିଲ୍ ପଇଠ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ଏହା ଥିଲା ଯେ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ଯଥାଶୀଘ୍ର ନିଷ୍ପାଦନ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦେୟ ପାଇବେ । ରୁଙ୍ଗଟା ଏହି ପରିମାଣଗୁଡ଼ିକ ଦେଇ ନଥିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାତରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର ୧୦ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କିମ୍ବା ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ ପରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଖଣ୍ଡ (5) ରୁଙ୍ଗଟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ସହିତ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ରାସ୍ତା ଖରାପ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବାରୁ ଅସୁବିଧା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଟ୍ରକର ଚକ ବାରମ୍ବାର କାଦୁଅରେ ବୁଡ଼ିଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଟ୍ରକଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାରକୁ ଟାଣି ଆଣିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ, ରୁଙ୍ଗଟା ମୁଖ୍ୟତଃ ଖଣ୍ଡ (୪) ଅଧୀନରେ ଦାୟୀ ଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିରେ ଏହି ଖଣ୍ଡକୁ ସାମିଲ କରିବା ହିଁ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ, ପକ୍ଷମାନେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦି ରାସ୍ତା ମରାମତି କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଟ୍ରକଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ । ମାମଲାର ଏହି ଅଂଶରେ ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ତେଣୁ, ସଠିକ୍, ଯଦିଓ ସେହି କାରଣଟି କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇନଥାଇପାରେ ।

ଏହି ମାମଲା ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 55 ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଏବଂ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ନାକଚ କରିବା କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ଚୁକ୍ତିର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସର୍ତ୍ତ ରୁଙ୍ଗଟା ଭାଙ୍ଗିଥିଲେ । ମାମଲାର ଏହି ଅଂଶରେ ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଛୁ ।

ଏହା ଆମକୁ ପରିବହନ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ 3,000 ଟନ୍ କୋଇଲା ପାଇଁ 7,500 ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ମାମଲାର ଏହି ଭାଗର ପ୍ରମାଣ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ । ସୌଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ, ରୁଙ୍ଗଟାର କେତେକ ସାକ୍ଷୀ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ

1961
ମହାବୀର ପ୍ରସାଦ ରୁଙ୍ଗଟା
ବନାମ
ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ୱାଗନରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ତିନୋଟି ବଡ଼ କୋଇଲା ସ୍ତୁପ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଏହି କୋଇଲା ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ ପରିବହନ କରିଥିଲେ । ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାୟନ 3000 ଟନ୍ ଥିଲା । ଏହା କେବଳ ଏକ ଅନୁମାନ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଏହି ମାମଲାରେ ଜଣେ ରେଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଚରାଉଚରା କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଖୋଲା କୋଇଲା "100 କିମ୍ବା 50 ୱାଗନ" ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା, ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅନୁସୂଚୀରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଏକ ୱାଗନ ହାରାହାରି 20 ଟନ ବହନ କରେ । ୱାଗନର ସଂଖ୍ୟାକୁ 75 ଭାବେ ନେଲେ, ଏହାର ପରିମାଣ 1500 ଟନ୍ ରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଟନ୍ ୨-୮-୦ ଟଙ୍କାରେ ୧୫୦୦ ଟନ୍ ପାଇଁ ଦେୟ ଭାବରେ ୭,୫୦୦ ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ୩,୭୫୦ ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ । ସେହି ପରିମାଣରେ, ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ଡିକ୍ରିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ।

ସୁଧ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି । ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଅବଧି ପାଇଁ ସୁଧ ଏକ ଆଇନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟର ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଏକ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ସୁଧ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି ପାଇଁ ଯେଉଁଠାରେ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯାଇଛି,ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୋର୍ଟ ଅଫ୍ ଇକ୍ୱିଟି ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।(*ବେଙ୍ଗଲ ନାଗପୁର ରେଳ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ ବନାମ ରୁଟ୍ଟାନଜୀ ରାମଜୀ*)([1]) । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସୁଧ ବିଷୟରେ କୌଣସି ବୁଝାମଣା କରାଯାଇ ନଥିଲା, କିମ୍ବା ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯେଉଁ ନୋଟିସ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେଥିରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା, ତେଣୁ ସୁଧ ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସମାନତା ମଧ୍ୟ ସେହି ସମାନତା ମଧ୍ୟରେ ଆସେ ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରେ ଇକ୍ୱିଟି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସୁଧ ମଞ୍ଜୁର କରନ୍ତି । ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ସୁଧକୁ କ୍ଷତି ବୋଲି ଦାବି କରିଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ କ୍ଷତି ଭାବରେ ସୁଧ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ମକଦ୍ଦମା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଧ ଦାବି ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା, ଏବଂ ଡିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ରାଶିରୁ ଏହି ଡିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ସୁଧରୁ ଛାଡ଼ କରାଯିବ । ଆଦାୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ସୁଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏପରି ସୁଧ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରଧିନତା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାର ହେଉଛି 6 ପ୍ରତିଶତ ଯାହା, ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟର

[1] (1937) L.R. 65 I.A. 66

1961
ମହାବୀର ପ୍ରସାଦ ରୁଙ୍ଗଟା
ବନାମ
ଦୁର୍ଗା ଦତ୍ତ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ । ସୁଧ ବାର୍ଷିକ 6 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ 4 ପ୍ରତିଶତରେ ଗଣନା କରାଯିବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଡିକ୍ରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ।

ଡିକ୍ରି ଦାଖଲ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 3,750 ଟଙ୍କା ଏବଂ ସୁଧ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଆଦାୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ସୁଧ ହାର ବ୍ୟତୀତ, ଆପିଲଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ ହୋଇଯିବ । ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାପକ ବିଫଳତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅପିଲକାରୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଗୋଟିଏ ଶୁଣାଣି ଶୁଳ୍କ ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ। ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।